

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2014
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.06.2014
Avaldamismärge:	RT I, 22.12.2013, 72

Riiklike peretoetuste seadus

Vastu võetud 14.11.2001

[RT I 2001, 95, 587](#)

jõustumine 01.01.2002

Muudetud järgmistega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
19.06.2002	RT I 2002, 61, 375	01.08.2002
29.01.2003	RT I 2003, 18, 103	26.02.2003, muudatusi kohaldatakse tagasiulatuvalt alates 01.01.2003
12.11.2003	RT I 2003, 75, 498	01.01.2004
10.12.2003	RT I 2003, 82, 549	01.01.2004
17.12.2003	RT I 2003, 88, 592	01.01.2004
28.06.2004	RT I 2004, 56, 404	01.09.2004
08.12.2004	RT I 2004, 89, 603	01.01.2005, osaliselt 01.01.2006
27.01.2005	RT I 2005, 9, 34	09.02.2005, muudatusi kohaldatakse tagasiulatuvalt alates 01.01.2005
15.06.2005	RT I 2005, 39, 308	01.01.2006
23.11.2005	RT I 2005, 65, 497	01.01.2006
17.05.2006	RT I 2006, 26, 191	01.08.2006
16.11.2006	RT I 2006, 55, 409	01.01.2007
16.11.2006	RT I 2006, 55, 409	01.07.2007
16.11.2006	RT I 2006, 55, 409	01.09.2007
15.02.2007	RT I 2007, 24, 127	01.01.2008
12.12.2007	RT I 2007, 71, 435	01.01.2008
12.12.2007	RT I 2007, 71, 435	01.07.2008
22.10.2008	RT I 2008, 48, 264	23.11.2008
09.12.2008	RT I 2008, 56, 313	24.12.2008
09.12.2008	RT I 2008, 56, 313	01.01.2009
20.05.2009	RT I 2009, 30, 177	01.07.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
16.02.2011	RT I, 14.03.2011, 1	01.01.2012
13.06.2012	RT I, 10.07.2012, 2	01.04.2013
14.11.2012	RT I, 06.12.2012, 1	01.01.2013, kogu seaduse tekstis sõna „pensioniamet” asendatud sõnaga „Sotsiaalkindlustusamet” vastavas käändes
12.12.2012	RT I, 22.12.2012, 14	01.06.2013, osaliselt 01.07.2013 ja 01.01.2015

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse eesmärk ja reguleerimisala

- (1) Riiklike peretoetuste seaduse eesmärk on tagada lastega peredele laste hooldamise, kasvatamise ja õppimisega seotud kulutuste osaline hüvitamine.
- (2) Käesolev seadus sätestab riiklike peretoetuste (edaspidi *peretoetused*) liigid, ulatuse, saamise tingimused ja korra.
- (3) Kui Eesti Vabariigi sõlmitud välisleping sisaldab peretoetuste saamise tingimuste ja korra ning vaidemenetluse kohta käesolevast seadusest erinevaid sätteid, kohaldatakse välislepingut.
- (4) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.
[RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002]

§ 2. Peretoetustele õigust omavad isikud

- (1) Peretoetusi määratakse ja makstakse käesolevas seaduses sätestatud tingimustel:
  - 1) Eesti alalisele elanikule;
  - 2) Eestis elavale välismaalasele, kellel on tähtajaline elamisluba või kes viibib Eestis välismaalaste seaduse §-s 130 sätestatud alusel;
[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]
  - 3) tähtajalise elamisõiguse alusel Eestis elavale välismaalasele.
[RT I 2006, 26, 191- jõust. 01.08.2006]
- (2) Peretoetustele on õigus Eestis elavatel perekonnaliikmetel ja välismaal õppimise tõttu perest eemalviibivatel lastel.
- (3) Peretoetusi ei maksta käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud perekonnaliikme kohta, kes saab mõne teise riigi vastavat toetust.

§ 3. Peretoetuste liigid

- (1) Igakuiselt makstavad peretoetused on:
  - 1) lapsetoetus;
  - 2) lapsehooldustasu;
  - 3) üksikvanema lapse toetus;
  - 4) ajateenija või asendusteenistuja lapse toetus;
[RT I, 10.07.2012, 2- jõust. 01.04.2013]
  - 5) eestkostel või perekonnas hooldamisel oleva lapse toetus;
  - 6) seitsme- ja enamalapselise pere vanema toetus.
[RT I 2005, 9, 34- jõust. 09.02.2005]
- (2) Ühekordselt makstavad peretoetused on:
  - 1) sünnitoetus;
  - 2) lapsendamistoetus;
  - 3) elluastumistoetus.
- (2¹) Perekonna sissetulekust sõltuv peretoetus on vajaduspõhine peretoetus.
[RT I, 22.12.2012, 14- jõust. 01.06.2013]
- (3) [Kehtetu -RT I 2006, 55, 409- jõust. 01.07.2007]
- (4) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 313- jõust. 01.01.2009]
- (5) Kui isikul on õigus saada mitut liiki peretoetusi, määratakse ja makstakse neid toetusi samaaegselt.

§ 4. Peretoetuste finantseerimine, lapsetoetuse ja lapsehooldustasu määr

- (1) Peretoetusi finantseeritakse riigieelarvest Sotsiaalministeeriumi eelarve kaudu. Ajateenija või asendusteenistuja lapse toetust finantseeritakse riigieelarvest Kaitseministeeriumi eelarve kaudu. Vajaduspõhise peretoetuse finantseerimine on sätestatud sotsiaalhoolekande seaduses.
[RT I, 22.12.2012, 14- jõust. 01.06.2013]

(2) Peretoetuste, välja arvatud lapsehooldustasu, seitsme- ja enamalapselise pere vanema toetuse, sünnitoetuse ja lapsendamistoetuse arvutamise aluseks on lapsetoetuse määr, mis kehtestatakse igaks eelarveaastaks riigieelarvega. Lapsetoetuse uus määr ei või olla väiksem kehtivast määrast.
[RT I 2005, 65, 497- jõust. 01.01.2006]

(3) Lapsehooldustasu ning seitsme- ja enamalapselise pere vanema toetuse arvutamise aluseks on lapsehooldustasu määr, mis kehtestatakse igaks eelarveaastaks riigieelarvega. Lapsehooldustasu uus määr ei või olla väiksem kehtivast määrast.

2. peatükk

IGAKUISELT MAKSTAVAD PERETOETUSED

§ 5. Lapsetoetus

(1) Lapsetoetusele on õigus igal lapsel sündimisest kuni 16-aastaseks saamiseni.

(2) Põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppe tasemeõppes õppival keskhariduseta lapsel on õigus lapsetoetusele kuni 19-aastaseks saamiseni. 19-aastaseks saamisel makstakse toetust jooksva õppeaasta lõpuni.
[RT I, 02.07.2013, 1- jõust. 01.09.2013]

(3) Lapsetoetust makstakse pere esimese ja teise lapse kohta kahekordses lapsetoetuse määras, kolmanda ja iga järgmise lapse kohta kaheksakordses lapsetoetuse määras.
[RT I, 22.12.2012, 14- jõust. 01.07.2013]

§ 6. Lapsehooldustasu

(1) Lapsehooldustasule on õigus ühel vanematest, kes:

1) kasvatab ühte või enamat kuni kolmeaastast last – pooles lapsehooldustasu määras iga kuni kolmeaastase lapse kohta;

2) kasvatab lisaks ühele või enamale kuni kolmeaastasele lapsele ka kolme kuni kaheksa-aastaseid lapsi – ühes neljandikus lapsehooldustasu määras iga kolme kuni kaheksa-aastase lapse kohta;

3) kasvatab kolme- ja enamalapselises perekonnas kolme või enamat lapsetoetust saavat vähemalt kolmeaastast last – ühes neljandikus lapsehooldustasu määras iga kolme kuni kaheksa-aastase lapse kohta.

(1¹) Isikul, kellele makstakse lapsehooldustasu, on õigus täiendavale lapsehooldustasule 6,40 eurot kuus iga kuni üheaastase lapse kohta.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktide 2 ja 3 alusel üheaegselt sama lapse kohta toetust ei maksta.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud laps läheb esimesse klassi ja saab jooksva õppeaastal kaheksa-aastaseks, makstakse selle lapse kohta lapsehooldustasu õppeaasta lõpuni.

(4) Kui üks vanematest on lapsehoolduspuhkusel, on õigus lapsehooldustasule sellel vanemal.

(5) Kui lapsehoolduspuhkust kasutab vanema asemel mõni teine isik, on tal õigus lapsehooldustasule pooles lapsehooldustasu määras iga hooldatava lapse kohta, kuid kokku mitte rohkem kui poolteisekordses lapsehooldustasu määras. Vanemale sama lapse kohta selle aja eest lapsehooldustasu ei maksta.

(6) Lapse eestkostjal või hooldajal, kellega on sõlmitud kirjalik perekonnas hooldamise leping (edaspidi *hooldaja*), on õigus lapsehooldustasule käesolevas paragrahvis sätestatud tingimustel.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 ja lõikes 1¹ sätestatud lapsehooldustasu ei maksta lapse või laste kohta, kelle sünniga seoses makstakse sünnitushüvitist ravikindlustuse seaduse alusel.
[RT I 2008, 56, 313- jõust. 01.01.2009]

(8) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 ja lõikes 1¹ sätestatud lapsehooldustasu ei maksta lapse või laste kohta, kelle lapsendamisega seoses makstakse lapsendamishüvitist ravikindlustuse seaduse alusel.
[RT I 2008, 56, 313- jõust. 01.01.2009]

(9) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 1¹ sätestatud lapsehooldustasu ei maksta, kui vanemale makstakse vanemahüvitist vanemahüvitise seaduse alusel.
[RT I 2008, 56, 313- jõust. 01.01.2009]

§ 7. Üksikvanema lapse toetus

(1) Üksikvanema lapse toetusele on õigus lapsel, kelle sünniaktis või rahvastikuregistrisse kantud perekonnaseisuandmetes puudub kanne isa kohta või see on tehtud ema ütluse alusel või kelle vanem on seadusega kehtestatud korras tunnustatud tagaotsitavaks ja kes vastab käesoleva seaduse § 5 lõikes 1 või 2 sätestatud tingimustele.

[RT I 2009, 30, 177- jõust. 01.07.2010]

(2) Üksikvanema lapse toetust makstakse kahekordses lapsetoetuse määras.

§ 8. Ajateenija või asendusteenistuja lapse toetus

[RT I, 10.07.2012, 2- jõust. 01.04.2013]

(1) Ajateenija või asendusteenistuja lapse toetusele on õigus Eestis aja- või asendusteenistuses oleva isiku lapsel, kes vastab käesoleva seaduse § 5 lõikes 1 või 2 sätestatud tingimustele.

[RT I, 10.07.2012, 2- jõust. 01.04.2013]

(2) Ajateenija või asendusteenistujalapse toetust makstakse viiekordses lapsetoetuse määras.

[RT I, 10.07.2012, 2- jõust. 01.04.2013]

§ 9. Eestkostel või perekonnas hooldamisel oleva lapse toetus

(1) Eestkostel või perekonnas hooldamisel oleva lapse toetusele on õigus vanemliku hoolitsuseta lapsel, kelle üle on seatud eestkoste või kelle suhtes on sõlmitud kirjalik perekonnas hooldamise leping ja kes vastab käesoleva seaduse § 5 lõikes 1 või 2 sätestatud tingimustele.

(2) Eestkoste või perekonnas hooldamise lõppemisel seoses lapse 18-aastaseks saamisega makstakse toetust selle jooksva õppeaasta lõpuni, mil laps saab 19-aastaseks.

(3) Eestkostel või perekonnas hooldamisel oleva lapse toetust makstakse kahekümnekordses lapsetoetuse määras.

[RT I 2007, 71, 435- jõust. 01.01.2008]

§ 9¹. Seitsme- ja enamalapselise pere vanema toetus

(1) Seitsme- ja enamalapselise pere vanema toetusele on õigus ühel vanematest või hooldajal või eestkostjal, kes kasvatab peres seitset või enam last, kes vastavad käesoleva seaduse § 5 lõikes 1 või 2 sätestatud tingimustele.

(2) Seitsme- ja enamalapselise pere vanema toetust makstakse:

- 1) 2005. aastal kahekordses lapsehooldustasu määras;
- 2) 2006. aastal 2,1-kordses lapsehooldustasu määras;
- 3) alates 2007. aastast 2,2-kordses lapsehooldustasu määras.

[RT I 2005, 9, 34- jõust. 09.02.2005]

3. peatükk ÜHEKORDSELT MAKSTAVAD PERETOETUSED

§ 10. Sünnitoetus

(1) Sünnitoetusele on õigus ühel vanematest lapse sünni korral. Sünnitoetuse suurus on 320 eurot iga sündinud lapse kohta.

[RT I, 22.12.2012, 14- jõust. 01.07.2013]

(2) Kolmikute või suurema arvu mitmikute sünni korral on sünnitoetuse suurus 1000 eurot iga sündinud lapse kohta.

[RT I, 22.12.2012, 14- jõust. 01.07.2013]

(3) Sünnitoetust ei maksta surnult sündinud lapse kohta.

[RT I, 22.12.2012, 14- jõust. 01.07.2013]

(4) Sünnitoetusele on õigus lapsendajal, eestkostjal või hooldajal, kui varem ei ole sama lapse kohta sünnitoetust makstud.

§ 11. Lapsendamistoetus

(1) Lapsendamistoetusele on õigus Eestis alaliselt või tähtajalise elamisloaga või tähtajalise elamisõiguse alusel elaval lapsendajal, kellest lapsendatav laps ei põlvne ja kes ei ole selle lapse vanema abikaasa, kui varem ei ole sellele perele sama lapse kohta sünnitoetust makstud.

[RT I, 22.12.2012, 14- jõust. 01.06.2013]

(2) Lapsendamistoetust makstakse 320 eurot iga lapsendatud lapse kohta.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 12. Elluastumistoetus

(1) Elluastumistoetusele on õigus vanemliku hoolitsuseta isikul, kes lapsena kasvas hoolekandeesutuses või erivajadustega õpilaste koolis või kelle üle seati eestkoste või kelle suhtes sõlmiti kirjalik perekonnas hooldamise leping, kui ta asub uude elukohta iseseisvalt elama hiljemalt kahe aasta möödumisel hoolekandeesutuse või erivajadustega õpilaste kooli nimekirjast kustutamisest või eestkoste või perekonnas hooldamise lepingu lõppemisest.
[RT I 2006, 55, 409- jõust. 01.01.2007]

(2) Elluastumistoetust makstakse neljakümnekordses lapsetoetuse määras.

(3) [Kehtetu -RT I 2006, 55, 409- jõust. 01.01.2007]

3¹. peatükk VAJADUSPÕHINE PERETOETUS

[RT I, 22.12.2012, 14- jõust. 01.06.2013]

§ 12¹. Vajaduspõhine peretoetus

(1) Vajaduspõhist peretoetust määrab ja maksab valla- või linnavalitsus sotsiaalhoolekande seadusega kehtestatud ulatuses, tingimustel ja korras.

(2) Vajaduspõhisele peretoetusele ei kohaldata käesoleva seaduse 5.–8. peatükki.
[RT I, 22.12.2012, 14- jõust. 01.06.2013]

4. peatükk

[Kehtetu -RT I 2008, 56, 313- jõust. 01.01.2009]

5. peatükk PERETOETUSTE TAOTLEMINE

§ 15. Peretoetuste taotleja

Peretoetusi taotleb lapse ema, isa, eestkostja, hooldaja või:

1) vanema asemel lapsehoolduspuhkust kasutav isik;

2) last kasvatav vanema abikaasa või kasuvanem valla- või linnavalitsuse korralduse alusel;
[RT I, 22.12.2012, 14- jõust. 01.06.2013]

2¹) last kasvatav vanema abikaasa;

[RT I, 22.12.2012, 14- jõust. 01.06.2013]

3) hoolekandeesutusest õppimise tõttu eemalviibiv vähemalt 15-aastane vanemliku hoolitsuseta laps;

4) hoolekandeesutusest, erivajadustega õpilaste koolist või pärast eestkoste või perekonnas hooldamise lepingu lõppemist uude elukohta iseseisvalt elama asunud vanemliku hoolitsuseta olnud isik.

[RT I 2006, 55, 409- jõust. 01.01.2007]

§ 16. Peretoetuste taotlemiseks vajalikud dokumendid

(1) Peretoetuste taotlemiseks esitatakse järgmised põhidokumendid:

1) avaldus;

2) isikut tõendavate dokumentide seaduse § 2 lõikes 2 nimetatud dokument.

[RT I 2003, 82, 549- jõust. 01.01.2004]

(2) Peretoetuste taotlemise avalduse vormi ja vajalike lisadokumentide loetelu [kehtestab sotsiaalminister](#).

(3) [Kehtetu -RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002]

(4) Peretoetuste taotlemiseks esitatakse originaaldokumendid või notariaalselt kinnitatud ära kirjad või väljavõtted. Sotsiaalkindlustusamet kinnitab originaaldokumendi koopia, mis jäetakse Sotsiaalkindlustusametisse. Kõik originaaldokumendid tagastatakse.

§ 17. Peretoetuste taotlemine

(1) Peretoetuste taotlemiseks esitab peretoetuste taotleja (edaspidi *taotleja*) taotluse Sotsiaalkindlustusametile. [RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

(2) Rahvastikuregistri objektiks oleva taotleja elukohaks on rahvastikuregistrisse kantud elukoht. Kui taotleja ei ole rahvastikuregistri objekt, määratleb taotleja oma elukoha ise. [RT I, 14.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(3) [Kehtetu - RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

(4) Toetuste taotlemise päevaks loetakse taotluse vastuvõtmise päev. Kui taotlus on saadetud posti teel, loetakse toetuste taotlemise päevaks taotluse lähtekoha postitempli kuupäev.

§ 18. Taotluse läbivaatamine

(1) Sotsiaalkindlustusamet vaatab peretoetuste taotlemiseks esitatud dokumendid läbi esimesel võimalusel.

(2) [Kehtetu -RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002]

(3) Kui Sotsiaalkindlustusamet määrab taotlejale tähtaja taotluses puuduste kõrvaldamiseks ning taotleja teeb seda nõuetekohaselt, loetakse toetuse taotlemise päevaks taotluse vastuvõtmise päev või taotluse lähtekoha postitempli kuupäev. Kui taotleja ei kõrvalda puudusi määratud tähtaja jooksul, teeb Sotsiaalkindlustusamet otsuse olemasolevate dokumentide alusel. [RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002]

6. peatükk PERETOETUSTE MÄÄRAMINE

§ 19. Peretoetuste suuruse kindlakstegemine

(1) Peretoetuste suuruse kindlakstegemisel võetakse arvesse kõik peres kasvavad lapsetoetusele õigust omavad lapsed. [RT I 2003, 88, 592- jõust. 01.01.2004]

(2) Puudest tingitud erivajaduse või õppimise tõttu ajutiselt perest eemalviibiv laps loetakse peretoetuste suuruse kindlakstegemisel pere koosseisu.

(3) Peretoetuste suuruse kindlakstegemisel ei arvata peretoetusi taotleva vanema pere koosseisu last:

1) kes elab lahus elava vanema, vanema abikaasa või kasuvanema juures;

[RT I, 22.12.2012, 14- jõust. 01.06.2013]

2) kes on teises perekonnas eestkostel või hooldamisel;

3) kes on lapsendatud teise peresse;

4) kes elab pidevalt hoolekandeesutuses;

5) kes viibib kinnipeetava, arestiaalse või vahistatuna kinnipidamisasutuses.

[RT I 2008, 48, 264- jõust. 23.11.2008]

(4) [Kehtetu -RT I 2003, 88, 592- jõust. 01.01.2004]

§ 20. Peretoetuste arvutamise alused

(1) Lapsetoetuse, üksikvanema lapse toetuse, ajateenija või asendusteenistuja lapse toetuse ja eestkostel või perekonnas hooldamisel oleva lapse toetuse suurus arvutatakse toetuse määramise algtähtajal kehtinud lapsetoetuse määra alusel. Lapsetoetuse määra muutmise korral arvutatakse toetus ümber uue lapsetoetuse määra kehtestamise kuupäevast arvates. [RT I, 10.07.2012, 2- jõust. 01.04.2013]

(2) Lapsehooldustasu suurus ning seitsme- ja enamalapselise pere vanema toetuse suurus arvutatakse toetuse määramise algtähtajal kehtinud lapsehooldustasu määra alusel. Lapsehooldustasu määra muutmise korral arvutatakse toetus ümber uue lapsehooldustasu määra kehtestamise kuupäevast arvates.

(3) Sünnitoetust makstakse lapse sünnikuupäeval kehtinud suuruses.

[RT I 2005, 65, 497- jõust. 01.01.2006]

(4) Lapsendamistoetust makstakse lapsendamise kohtumääruse jõustumise päeval kehtinud suuruses.

[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

(5) Elluastumistoetuse suurus arvutatakse uude elukohta elama asumise kuupäeval kehtinud lapsetoetuse määra alusel.

(6) [Kehtetu -RT I 2006, 55, 409- jõust. 01.07.2007]

(7) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 313- jõust. 01.01.2009]

§ 21. Peretoetuste määramise tähtaeg

(1) Igakuiselt makstav peretoetus määratakse käesolevas seaduses sätestatud toetusele õiguse tekkimise päevast, kui toetuse taotlemiseks vajalikud dokumendid on esitatud kuue kuu jooksul, arvates toetusele õiguse tekkimise päevast.

(2) Igakuiselt makstava peretoetuse hilisemal taotlemisel määratakse toetus tagantjärele, kuid mitte rohkem kui taotluse esitamise kuule eelnenud kuue kalendrikuu eest.

(3) Sünnitoetus määratakse, kui toetust on taotletud kuue kuu jooksul, alates lapse sünnist.

(4) Lapsendamistoetus määratakse, kui toetust on taotletud kuue kuu jooksul, alates lapsendamise kohtumääruse jõustumisest.

[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

(5) Elluastumistoetus määratakse, kui toetust on taotletud kuue kuu jooksul, arvates uude elukohta iseseisvalt elama asumisest.

[RT I 2006, 55, 409- jõust. 01.01.2007]

(6) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 313- jõust. 01.01.2009]

(7) Peretoetused määratakse taotlejale ajaks, mil isik vastab käesolevas seaduses sätestatud tingimustele.

§ 22. Peretoetuste määramise otsus

(1) Peretoetuste määramise või sellest keeldumise otsustab Sotsiaalkindlustusamet. Peretoetused määratakse toetuste taotlejale, kes vastab käesolevas seaduses sätestatud tingimustele.

(2) [Kehtetu - RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

(3) Peretoetuste määramise või mittemääramise otsus vormistatakse kirjalikult kahes eksemplaris, mis koosneb:

1) sissejuhatuses, milles märgitakse otsuse teinud ametniku nimi ja otsuse tegemise kuupäev;

[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

2) kirjeldavast osast, mis sisaldab kokkuvõtet toetuse taotleja taotlusest;

3) otsuse põhjendusest, milles märgitakse dokumendid ja tõendid, samuti asjaolud, millele otsus on rajatud ning viited otsuse aluseks olevate õigusaktide sätetele;

4) otsuse resolutsioonist, mis sisaldab seisukohta toetuse taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta;

5) selgitusest otsuse vaidlustamise korra ja tähtaja kohta;

6) märkest otsuse teatavaks tegemise viisi kohta;

[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

7) otsuse teinud ametniku allkirjast.

[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

(4) Peretoetuste määramisest keeldumisest teatatakse taotlejale kirjalikult viie tööpäeva jooksul, arvates otsuse tegemise päevast.

§ 23. Peretoetuste määramata jätmise alused

Peretoetusi ei määrata, kui peretoetuste saamiseks kehtestatud tingimused ei ole täidetud.

7. peatükk PERETOETUSTE MAKSMINE

§ 24. Peretoetuste maksmine

(1) Peretoetusi makstakse igakuiselt jooksva kuu eest vastavalt toetuse saaja soovile:

[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

1) toetuse saaja arvelduskontole Eestis;

[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

2) toetuse saaja Sotsiaalkindlustusametis vormistatud kirjaliku avalduse või notariaalselt tõestatud avalduse alusel teise isiku, sealhulgas kohaliku omavalitsuse arvelduskontole Eestis või

[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

3) toetuse saaja arvelduskontole välisriigis, kusjuures toetuse saaja maksab oma makseteenuse pakkuja nõutavad tasud, kui välislepinguga ei ole sätestatud teisiti.

[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

(1¹) Kui peretoetuste saajale makstakse Sotsiaalkindlustusameti kaudu teisi sotsiaalkindlustushüvitisi posti teel kojukandega, rakendatakse peretoetuste väljamaksmisele sama väljamakseviisi.

[RT I 2008, 48, 264- jõust. 23.11.2008]

(2) Peretoetuste maksmist jätkatakse lapse 16-aastaseks saamise korral pärast Eesti Vabariigi haridusseaduse § 36⁶ lõikes 1 nimetatud Eesti Hariduse Infosüsteemist õpingute jätkamise kohta andmete saamist või õpilaspileti või õppeasutuse teatise esitamist kuni uue õppeaasta algusele eelneva päevani. Õpilaspileti või õppeasutuse teatise hilisemal esitamisel makstakse toetusi tagasiulatuvalt, kuid mitte rohkem kui dokumendi esitamisele eelnenud kuue kuu eest.

(3) Kui 16-aastane või vanem laps lõpetab gümnaasiumi või kutseõppe tasemeõppe, lõpetatakse peretoetuste maksmine lõpetamisele järgnevalt kuust. Õpingute jätkamise korral samal kalendriaastal õppeasutuses, kus õppimine annab õiguse peretoetustele, makstakse pärast Eesti Hariduse Infosüsteemist õpingute jätkamise kohta andmete saamist või õpilaspileti või õppeasutuse teatise esitamist toetusi tagasiulatuvalt toetuste maksmise lõpetamisest.

[RT I, 22.12.2013, 4- jõust. 01.01.2014]

(3¹) Kui põhikooli lõpetab 16-aastane või vanem laps või laps, kes saab enne uue õppeaasta algust 16-aastaseks, makstakse peretoetusi kuni uue õppeaasta algusele eelneva päevani. Õpingute jätkamise korral samal kalendriaastal õppeasutuses, kus õppimine annab õiguse peretoetustele, makstakse pärast Eesti Hariduse Infosüsteemist õpingute jätkamise kohta andmete saamist või õpilaspileti või õppeasutuse teatise esitamist toetusi tagasiulatuvalt toetuste maksmise lõpetamisest.

[RT I, 22.12.2012, 14- jõust. 01.06.2013]

(4) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 313- jõust. 01.01.2009]

(5) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 313- jõust. 01.01.2009]

(6) [Kehtetu -RT I 2006, 55, 409- jõust. 01.07.2007]

(7) Toetusesaaja surma päevaks saamata jäänud peretoetus makstakse teisele isikule tema taotluse alusel, kui ta vastab käesolevas seaduses sätestatud tingimustele, kuid mitte rohkem kui taotluse esitamisele eelnenud kuue kuu eest.

(8) Toetuste maksmisel ümardatakse summa sendi täpsusega.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 25. Peretoetuste maksmise erisused

(1) Vanemliku hoolitsuseta lapsele, kes elab pidevalt hoolekandeesutuses või erivajadustega õpilaste koolis või lapsele, kes viibib kinnipeetava, arestiaalse või vahistatuna kinnipidamisasutuses, peretoetusi ei maksta. Hoolekandeesutusest õppimise tõttu eemalviibivale vanemliku hoolitsuseta lapsele makstakse lapsetoetust ja üksikvanema lapse toetust, kui ta vastab nimetatud toetuste saamiseks käesolevas seaduses sätestatud tingimustele.

[RT I 2008, 56, 313- jõust. 01.01.2009]

(1¹) Kui isiku suhtes on tõkendina kasutatud vahi alla võtmist, peatatakse vahi all oleku ajaks peretoetuste maksmine. Peretoetused makstakse tagantjärele välja pärast kohtuotsuse jõustumist juhul, kui isik mõisteti õigeks või teda ei karistatud vabadusekaotusega.

[RT I 2008, 48, 264- jõust. 23.11.2008]

(2) Puudest tingitud erivajaduse tõttu ajutiselt hoolekandeesutuses või erivajadustega õpilaste koolis viibiva lapse kohta makstakse peretoetusi, välja arvatud lapsehooldustasu ja eestkostel või perekonnas hooldamisel oleva lapse toetust, kui laps vastab toetuste saamiseks käesolevas seaduses sätestatud tingimustele.

(3) Hoolekandeesutused ja erivajadustega õpilaste koolid teavitavad igakuiselt Sotsiaalkindlustusametit vanemliku hoolitsuseta lastest, kes on jooksva kuul asunud püsivalt elama hoolekandeesutusse või erivajadustega õpilaste kooli, ning puudega lastest, kes on puudest tingitud erivajaduse tõttu jooksva kuul asunud ajutiselt elama hoolekandeesutusse või erivajadustega õpilaste kooli.

[RT I 2005, 9, 34- jõust. 09.02.2005]

§ 26. Välja võtmata peretoetuste maksmise peatamine ja jätkamine

Sotsiaalkindlustusamet peatab toetuste maksmise, kui posti teel makstavad toetused on välja võtmata vähemalt kuus kuud. Pärast vastava taotluse ja käesoleva seaduse § 16 lõike 1 punktis 2 sätestatud dokumendi esitamist makstakse toetus taotlejale välja.

§ 27. Elukohta vahetanud toetusesaajale peretoetuste maksmise jätkamine

[Kehtetu - RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

§ 28. Vanemliku hoolitsuseta lapsele ettenähtud peretoetuste maksmise peatamine ja jätkamine

(1) Sotsiaalkindlustusamet peatab valla- või linnavalitsuse korraldusel ajutiselt peretoetuste maksmise, kui lapsevanem ei täida perekonnaseadusest tulenevat kohustust last kasvatada ja tema eest hoolitseda.

(2) Sotsiaalkindlustusamet jätkab peretoetuste maksmist lapse vanemale käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud põhjuste äralangemisel valla- või linnavalitsuse korralduse või kohtuotsuse alusel.

(3) Sotsiaalkindlustusamet jätkab vanemliku hoolitsuseta lapsele ettenähtud peretoetuste maksmist vanema abikaasale või kasuvanemale või eestkostjale või perekonnas hooldajale valla- või linnavalitsuse korralduse või kohtuotsuse või perekonnas hooldamise lepingu alusel.

[RT I, 22.12.2012, 14- jõust. 01.06.2013]

(4) Sotsiaalkindlustusamet jätkab peretoetuste maksmist iseseisvalt elama asunud vanemliku hoolitsuseta lapsele, kes vastab käesoleva seaduse § 5 lõikes 1 või 2 sätestatud tingimustele, valla- või linnavalitsuse korralduse alusel.

(5) Peretoetuste maksmise jätkamisel käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 sätestatud juhtudel makstakse peretoetusi tagantjärele mitte rohkem kui vastava taotluse esitamise kuule eelnenud kuue kalendrikuu eest.

(6) Kui laps viibis peretoetuste maksmise peatamise ajal hoolekandeesutuses, siis hoolekandeesutuses viibimise aja eest toetust tagantjärele ei maksta.

§ 29. Peretoetuste maksmise muutmine ja lõpetamine

(1) Asjaoludest, mis mõjutavad peretoetuste saamist või toetuste suurust, on toetuste saaja kohustatud Sotsiaalkindlustusametile kirjalikult teatama kümne tööpäeva jooksul, arvates nende asjaolude tekkimise päevast.

[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

(2) Kui lapse vanem on seadusega kehtestatud korras tunnistatud tagaotsitavaks ning tagaotsimine lõpetatakse, on tagaotsimisega tegelev asutus kohustatud saatma Sotsiaalkindlustusametile teate tagaotsimise lõpetamise kohta viie tööpäeva jooksul, arvates tagaotsimise lõpetamisest.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud asjaolude ilmnemisel ühekordselt makstavat peretoetust ei maksta; igakuiselt makstava toetuse maksmine lõpetatakse asjaolude tekkimise kuule järgnevast kuust. Kui asjaolud mõjutavad toetuse suurust, makstakse toetust uues suuruses asjaolude tekkimise kuule järgnevast kuust.

[RT I 2008, 56, 313- jõust. 01.01.2009]

(4) Käesoleva seaduse § 7 alusel määratud toetuse maksmine lõpetatakse:

1) lapse vanema tagaotsimise lõpetamisele või sama vanema eest toitjakaotuspensioni või toitjakaotuse korral rahvapensioni määramisele järgnevast kuust;

[RT I 2008, 56, 313- jõust. 24.12.2008]

2) isaduse tuvastamise kohtumäärusele järgnevast kuust;

[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

3) vanema abikaasa või kasuvanema kaotuse korral toitjakaotuspensioni või toitjakaotuse korral rahvapensioni määramisele järgnevast kuust.

[RT I, 22.12.2012, 14- jõust. 01.06.2013]

(5) Toetuse maksmine lõpetatakse, kui toetus on määratud seadusliku aluseta Sotsiaalkindlustusameti süül. Toetuse maksmise lõpetamise otsus saadetakse toetust saanud isikule posti teel viie tööpäeva jooksul, arvates otsuse tegemise päevast.

(6) Peretoetuste saajal on õigus toetustest loobuda. Peretoetuste maksmine lõpetatakse vastava kirjaliku taotluse esitamisele järgnevast kuust.

§ 30. Peretoetuste tagasinõudmine

(1) Toetuste saaja teadliku valeandmete esitamise või peretoetuste saamist mõjutavate asjaolude mitteteatamise ilmnemisel nõutakse peretoetusteks enammakstud summad tagasi või tehakse tasaarvestus.

(2) Kui isik ei maksa alusetult saadud peretoetusi tagasi, võidakse enammakstud summad Sotsiaalkindlustusameti otsuse alusel talle ettenähtud peretoetustest kinni pidada. Kinnipeetav osa ei või ületada 20 protsenti isikule määratud toetuste summast.
[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

(2¹) Käesoleva seaduse § 7 alusel määratud toetus nõutakse tagasi osas, milles see kattub toitjakaotuspensionini või toitjakaotuse korral rahvapensionini maksmisega sama vanema, vanema abikaasa või kasuvanema eest.
[RT I, 22.12.2012, 14- jõust. 01.06.2013]

(3) Kui peretoetuste maksmine lõpetatakse enne enammakstud summa täielikku tasaarvestamist, tehakse isikule enammakstud summade tagasinõudmiseks ettekirjutus koos hoiatusega. Hoiatuses märgitud tähtaja jooksul ettekirjutuse täitmata jätmise korral on Sotsiaalkindlustusametil õigus anda ettekirjutus sundtäitmisele täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.
[RT I 2005, 39, 308- jõust. 01.01.2006]

(4) Ettekirjutus koos hoiatusega saadetakse toetusi saanud isikule posti teel viie tööpäeva jooksul, arvates ettekirjutuse ja hoiatuse tegemise päevast.

(5) Kui puuduvad andmed isiku aadressi kohta või kui isik ei ela teadaoleval aadressil ja tema tegelik viibimiskoht ei ole teada ning ettekirjutust ei ole muul viisil võimalik kätte toimetada, avaldatakse ettekirjutuse resolutiivosa ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.
[RT I 2008, 48, 264- jõust. 23.11.2008]

§ 31. Peretoetuste andmete kandmine registrisse

(1) Andmed peretoetuste määramise, määramise aluste ja maksmise kohta kantakse riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel moodustatud riikliku pensionikindlustuse registrisse.

(1¹) Eesti Vabariigi haridusseaduse § 36⁶ lõike 4 alusel asutatud Eesti Hariduse Infosüsteemist kantakse riiklikusse pensionikindlustuse registrisse järgmised peretoetuste määramiseks vajalikud andmed:

- 1) [kehtetu - RT I 2008, 56, 313- jõust. 01.01.2009]
- 2) andmed 16-aastaste ja vanemate laste õpingute jätkamise kohta õppeasutustes, kus õppimine annab õiguse peretoetustele;
- 3) andmed põhikoolis, gümnaasiumis, põhihariduse baasil või põhihariduse nõudeta kutseõppes või kutseõppe tasemeõppes õppivate keskkariduseta 16–19-aastaste laste õpingute lõpetamise või katkestamise kohta.
[RT I, 02.07.2013, 1- jõust. 01.09.2013]

(1²) Rahvastikuregistrist kantakse riikliku pensionikindlustuse registrisse peretoetuste taotleja ja lapse isikuandmed ning muud toetuste määramiseks vajalikud andmed.

(2) Andmete kandmine registrisse ja andmete saamine registrist toimub vastavalt avaliku teabe seadusele ja isikuandmete kaitse seadusele.
[RT I 2007, 24, 127- jõust. 01.01.2008]

8. peatükk LÕPPSÄTTED

§ 32. Vaidluste lahendamine

(1) Kui peretoetuste taotleja ei nõustu Sotsiaalkindlustusameti otsusega, on tal õigus esitada vaie Sotsiaalkindlustusametile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

(2) Vaie lahendatakse 30 päeva jooksul, arvates vaide registreerimisest Sotsiaalkindlustusametis.

(3) Vaideotsusega mittenõustumise korral on toetuse taotlejal õigus pöörduda halduskohtusse 30 päeva jooksul, arvates vaideotsuse isikule teatavaks tegemise päevast.
[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

§ 33. Varem määratud peretoetuste säilitamine

Isikule, kellele peretoetused on määratud enne 2002. aasta 1. jaanuari, kuid keda ei loeta käesoleva seaduse § 2 alusel peretoetustele õigust omavaks isikuks, makstakse peretoetusi, kui ta vastab muudele käesolevas seaduses sätestatud tingimustele.

§ 33¹. Elluastumistoetuse määramise tähtaja kohaldamise erisus

Kui õigus elluastumistoetusele on tekkinud enne 2007. aasta 1. jaanuari, määratakse elluastumistoetus, kui taotlus on esitatud kahe aasta jooksul õiguse tekkimisest arvates.
[RT I 2006, 55, 409- jõust. 01.01.2007]

§ 33². Peretoetuste väljamaksmine

(1) Peretoetuste väljamaksmine käesoleva seaduse § 24 lõigetes 1 ja 1¹ sätestatud korras toimub alates 2009. aasta 1. veebruarist.

(2) Kuni 2009. aasta 1. veebruarini makstakse peretoetusi Sotsiaalkindlustusameti kaudu igakuiselt jooksva kuu eest vastavalt toetuste saaja soovile pankla tema arvelduskontole või posti teel maksja kulul. Peretoetusi makstakse välisriigis asuvasse pankla toetuse saaja arvelduskontole tema kulul, kui välislepinguga ei ole sätestatud teisiti.

[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

(3) Enne 2009. aasta 1. veebruari määratud peretoetused makstakse alates 2009. aasta 1. veebruarist välja käesoleva seaduse §-s 24 sätestatud korras.

(4) Kui toetuse saaja ei ole Sotsiaalkindlustusametile teatanud oma arvelduskonto numbrit ega teinud või edastanud § 24 lõike 1 kohast avaldust ja seetõttu ei ole käesoleva seaduse §-s 24 sätestatud korras võimalik toetust maksta, peatatakse alates 2009. aasta 1. veebruarist toetuse maksmine. Pärast vastava avalduse ja isikut tõendavate dokumentide seaduse § 2 lõikes 2 sätestatud dokumendi esitamist makstakse toetus välja tagantjärele.

[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

§ 33³. Koolitoetuse maksmine 2008.–2009. õppeaasta eest

Koolitoetus 2008.–2009. õppeaasta eest määratakse pärast 2009. aasta 1. jaanuari, kui toetust on taotletud kuue kuu jooksul nimetatud õppeaasta algusest arvates. Toetus määratakse ja makstakse enne 2009. aasta 1. jaanuari kehtinud tingimustel ja korras.

[RT I 2008, 56, 313- jõust. 01.01.2009]

§ 33⁴. Erisus kutseõppes õppimisel

Käesoleva seaduse § 5 lõikes 2 kehtestatud õigus lapsetoetusele on ka põhihariduse baasil või põhihariduse nõudeta kutseõppes õppival lapsel samadel tingimustel kutseõppe tasemeõppes õppiva lapsega.

[RT I, 02.07.2013, 1- jõust. 01.09.2013]

§ 34. Õigusaktide muutmine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 35. Õigusaktide kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 36. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2002. aasta 1. jaanuaril.